

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURRENCËS
KOMISIONI I KONKURRENCËS

V E N D I M

Nr. 478, Datë 26.10.2017

Për “Autorizimin e përqendrimit të realizuar nëpërmjet përfutimit të kontrollit mbi shitjen dhe transferimin e kuotës prej 90% të ndërmarrjes Insig Jete SHA, nga Eurosig SHA tek Z.Shefqet Kastrati dhe Z.Samir Mane”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

- Juliana LATIFI Kryetare
- Eduard YPI Zv/Kryetar
- Koço BROKA Anëtar
- Iva ZAJMI Anëtare
- Leida MATJA Anëtare

Në mbledhjen e tij të datës 26.10.2017, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Shqyrtimin e raportit të Sekretariatit mbi autorizimin e përqendrimit të realizuar nëpërmjet përfutimit të kontrollit mbi shitjen dhe transferimin e kuotës prej 90% të ndërmarrjes Insig Jete SHA, nga Eurosig SHA tek Z.Shefqet Kastrati dhe Z.Samir Mane

Baza ligjore: Ligji Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar, neni 24, germa d, nenet, 2, 10 - 12, dhe neni 16 dhe Kreu IV “Procedurat për kontrollin e përqendrimeve” nenet 53 - 64, Rregullorja “Për zbatimin e procedurave të përqendrimit të ndërmarrjeve”, Udhëzimi “Për formën e njoftimit të përqendrimit” dhe formulari i thjeshtuar “Për njoftimin e përqendrimit”.

Komisioni i Konkurrencës, pas shqyrtimit të Relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm si dhe raportit të Drejtorisë së Analizës dhe Metodologjisë, mbi njoftimin e përqendrimit nëpërmjet përfutimit të kontrollit mbi shitjen dhe transferimin e kuotës prej 90% të ndërmarrjes Insig Jete SHA, nga Eurosig SHA tek z.Shefqet Kastrati dhe z.Samir Mane,

V Ë R E N S E:

1. Transaksioni dhe përqendrimi.

Pranë Autoritetit të Konkurrencës (AK) në datën 28.04.2017, me shkresë Nr. 180 Prot. AK, jemi njoftuar në lidhje me një Kontratë për Shitje Aksionesh të lidhur në datë 27.04.2017 ndërmjet dy personave fizik në cilësinë e blerësit dhe konkretisht z.Samir Mane dhe z.Shefqet Kastrati, të cilët blejnë 90% të aksioneve të Insig, të cilat zotërohen nga Eurosig.

Në vitin 2016, Komisioni i Konkurrencës me vendimin nr.426, datë 20.07.2016 “Mbi “Autorizimin e përqendrimit të realizuar nëpërmjet përfimit të kontrollit nga shoqëria Eurosig SHA të shoqërisë Insig SHA”, ka autorizuar përqendrimin e realizuar nëpërmjet përfimit të kontrollit nga shoqëria Eurosig SHA të shoqërisë Insig SHA.

Në zbatim nenit 6, pika 2 të Ligjit Nr. 52/2014 “Për veprimtaritë e shoqërisë së sigurimit/risigurimit”, ndërmarrja Eurosig SHA, zotëruese e 100% të kuotave të ndërmarrjes Insig SHA, me Vendimin e Aksionarëve nr. 15 datë 10.11.2016 ka vendosur përshtatjen e veprimtarisë së shoqërisë së sigurimit Insig SHA në dy shoqëri pritëse të themeluar rishtazi Insig SHA dhe Insig Jete SHA, duke miratuar në parim ndarjen e shoqërisë Insig SHA.

Pas vendimit të aksionerëve të sipërcituar, ndërmarrja Insig Jete SHA është krijuar dhe regjistruar më datë 23.12.2016 pranë QKB me 100% të kuotave aksionare nga ndërmarrja Eurosig SHA. Eurosig, në cilësinë e ortakut të vetëm synon 90% të kapitalit aksionar të Insig Jete, nga të cilat z.Mane blen 45% të aksioneve ose ½ e aksioneve target dhe z.Kastrati blen 45% të aksioneve ose ½ e aksioneve target.

Bazuar në nenin 10, pika 1, germa a) të Ligjit 9121/2003, rasti i paraqitur përbën një përqendrim, sepse kemi një ndryshim të qëndrueshëm të kontrollit, si pasojë e përfimit të kontrollit të drejtpërdrejtë nga dy persona fizikë, përkatësisht blerjes prej 90% të aksioneve, prej persona të cilët njëkohësisht kanë kontrollin e të paktën një ndërmarrjeje tjetër.

Forma e përqendrimit është ajo e përfimit të kontrollit të drejtpërdrejtë nga personat fizike z. Samir Mane dhe z. Shefqet Kastrati mbi Insig jete sh.a.

Pas transaksionit, ndërmarrja Insig Jete SHA, ndryshon strukturën e kapitalit të ndërmarrjes respektivisht:

- Z. Samir Mane 45 % në kapital, me nr. aksione XXXX me vlerë XXXXX secila, vlera në lekë XXXXX;
- Z. Shefqet Kastrati 45 % në kapital, me nr. aksione XXXX me vlerë XXXXX secila, vlera në lekë XXXXXX ;
- Shoqëria "Eurosig" SHA. 10 % në kapital, me nr. aksione XXXX me vlerë XXXX secila, vlera në lekë XXXX.

Vlera e transaksionit në total është XXXX lekë ekuivalente me XXXX Euro.

2. Palët në transaksion

Blerësi 1: Z. Samir Mane, shtetas shqiptar, është President i Grupit Balfin. Z. Mane zotëron 100% të kapitalit të shoqërisë Balfin SHPK.

Blerësi 2: Z. Shefqet Kastrati, shtetas shqiptar, është president i Grupit Kastrati. Fusha e veprimtarisë së tij është e gjerë. Z. Kastrati aktualisht zotëron aksione në shoqëri të cilat kryejnë veprimtari në sektorë dhe industri të ndryshme përfshi dhe tregun e sigurimeve jo jete në Shqipëri. Aktualisht z. Kastrati zotëron kuotat prej 84% të shoqërisë Alb Siguracion SHA.

Shitësi: Eurosig SHA, shoqëria aksionare, e themeluar dhe e regjistruar konform legjislacionit shqiptar në Qendrën Kombëtare të Biznesit. Eurosig është një shoqëri sigurimi e krijuar në formën e shoqërisë aksionare pa ofertë publike, e cila funksionon në përputhje me dispozitat e Ligjit Nr. 9901 datë 14.04.2008 "Për Tregtarët dhe Shoqëritë Tregtare": të Ligjit Nr. 52 datë 22.05.2014 "Për veprimtarinë e Sigurimit dhe Risigurimit".

Shoqëria Target: "Insig jete" SHA është një shoqëri aksionare e themeluar dhe e regjistruar konform legjislacionit shqiptar në Qendrën Kombëtare të Biznesit. Data e krijimit të shoqërisë është 23.12.2016 dhe ushtron aktivitetin e saj tregtar në territorin e Republikës së Shqipërisë në sektorin e sigurimit dhe ri-sigurimit të jetës në bazë të Licencës me nr.4/2000 datë 22.6.2012 lëshuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare (Insig).

3. Xhiro për vitin 2016

Llogaritja e xhiros së palëve në këtë transaksion, në zbatim të nenit 12, pika 1/b, dhe neni 17, pika 2 të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 "Për Mbrojtjen e Konkurrencës", i ndryshuar, përcakton se për shoqërisë e sigurimit përdoret vlera bruto e primeve të nënshkruara.

Sipas të dhënave të Pasqyrave Financiare të depozituar në dosjen e palëve njoftuese, konstatohet së vlera e primit bruto për vitin 2016 është si më poshtë:

➤ Xhiro totale në tregun e brendshëm është XXXX Lekë:

- Eurosig SHA¹ : XXXX Lekë
- Insig Jeta SHA² : XXXX Lekë

Palët në transaksion plotësojnë kriteret e xhiros së përcaktuar në nenet përkatëse dhe si rrjedhojë ky transaksion është objekt autorizimi nga Komisioni i Konkurrencës.

4. Analiza e konkurrencës

Ne zbatim të nenit 13 të Ligjit 9121 datë 28.07.2003 "Për Mbrojtjen e Konkurrencës", vlerësimi i konkurrencës në rastet e vlerësimit të përqendrimeve mbështetet në analizën e eficensave ekonomike dhe përfitimet e konsumatorit e cila e shprehur në terma real ka të bëjë me uljen e çmimit dhe rritjen e cilësisë së shërbimit. Gjatë vlerësimit të përqendrimeve, elementët e analizës së konkurrencës fokusohet në përcaktimin e tregun përkatës i cili përfshin tregut specifik ku ndodh transaksioni.

---

¹Burimi: Pasqyrat financiare për vitin 2016 i shoqërisë Eurosig sh.a.

²Burimi: Pasqyrat financiare për vitin 2016 i shoqërisë Insig sh.a.

Sipas të dhënave të deklaruara nga palët, transaksioni ndodh në tregun e sigurimit të Jetës .

Referuar nenit 3, pika 7, të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 “ Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, (i ndryshuar), si edhe Udhëzimit Nr. 76, datë 07.04.2008 “Për përcaktimin e tregut përkatës”, përcaktimi “treg përkatës”, përfshin dy komponentë: (i) tregu përkatës i produktit, dhe (ii) tregu përkatës gjeografik.

- **Tregu përkatës i produktit:** Referuar Udhëzuesit “Për përcaktimin e tregut përkatës”, si dhe mbështetur në veprimtarinë e palëve, treg përkatës do konsiderohet tregu i sigurimit të jetës.
- **Tregu përkatës gjeografik:** Për analizimin e këtij rasti treg përkatës gjeografik do të konsiderohet tregu i brendshëm pra territori i Republikës së Shqipërisë.

Tregu i sigurimeve në Republikën e Shqipërisë është një treg financiar i rregulluar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare (AMF). Sipas të dhënave të deklaruara nga palët, transaksioni i shitjes së kuotave ka marrë miratim nga Bordi i AMF. Sipas informacionit të ardhur nga ky institucion, AMF vlerësoi përshtatshmëria e aksionarëve të rinj për të mbajtur këtë pozicion, mospasja e detyrimeve fiskale të papaguara në afat si dhe mospasja e kredive të kualifikuara si “kredi të këqija” prej tyre. AMF vlerësoi se gjatë pesë viteve të fundit, dy aksionarët nuk ishin dënuar me vendim të formës së prerë për ndonjë vepër penale në fushën ekonomike dhe atë financiare; nuk ishin ortakë të një shoqërie, për të cilën janë hapur procedurat e falimentimit apo të vendosur në likuidim për 5 vitet e fundit; nuk ju është hequr e drejta për të ushtruar një veprimtari të caktuar tregtare brenda apo jashtë vendit; nuk kishin dhënë kontribut apo ndihmë në themelimin e veprimtarive të paautorizuara tregtare të pranimit dhe grumbullimit të depozitave si dhe në lidhje me burimin e parave për blerjen e aksioneve, u vlerësua se dokumentacioni i paraqitur justifikonte burimin e kapitalit në shoqërinë e sigurimit.

Për arsyet e mësipërme, Bordi i AMF me Vendimin Nr 53, datë 22.05.2017 ka miratuar pjesëmarrjen influencuese në shoqërinë e sigurimit “Insig Jete” SHA në masën 45% të aksionarit Z.Samir Mane dhe në masën 45% të aksionarit Z.Shefqet Kastrati.

5. Struktura e tregut përkatës

Sikurse u paraqit më sipër, tregu i sigurimeve është një treg i rregulluar nga aktet ligjore dhe nënligjore dhe i kontrolluar nga autoriteti përkatës mbikëqyrës, treg në të cilët ofrojnë shërbimin e tyre 8 ndërmarrje të sigurimit të jo-jetës dhe 3 ndërmarrje të sigurimit të jetës.

Sigurimi i Jetës zë 6.33 % të totalit të primeve të tregut të sigurimeve.

Sipas definicionit të tregut të produktit dhe të dhënave të AMF, në tregun e sigurimit të Jetës, volumi i primeve të shkruara bruto kapi shifrën 977 932 000 lekë duke shënuar një ulje në masën 4.82% krahasuar me vitin 2015. Numri i kontratave në sigurimin e Jetës arriti në shifrën 113 611 duke shënuar ulje në masën 0.06% krahasuar me vitin 2015.

Produkti kryesor i sigurimit të jetës është “Jeta e Debitorin”, i cili është sigurim i detyrueshëm për mbajtësin e kredive bankare. Ky produkt zotëron rreth 53% të primit bruto të sigurimit të jetës dhe 44% të kontratave të nënshkruara për vitin 2016, ndërkohë që ka një numër të konsiderueshëm produkte të tjera për të cilat nuk është lëshuar asnjë policë sigurimi.

Për vlerësimin e tregut të sigurimit të jetës, u morën në konsideratë indikatorë makroekonomik GIS (Global Insurance Statistics)³ të cilët masin performancën dhe konkurrueshmërinë e tregut e sigurimeve në tregun e brendshëm si dhe krahasimin e indikatorëve me tregun e jashtëm. Analiza u realizua mbi indeksin e penetrimit, indeksin e densitetit, HHI, pjesët e tregut dhe nivelin e përqendrimit.

Dy treguesit e parë janë në nivele shumë të ulta krahasuar me vendet e OECD gjë e cila tregon se tregu i sigurimit të jetës është i ngurtë, me mungesë interesimi dhe kërkesë nga konsumatorët. Duke qenë se një pjesë e produkteve janë sigurime vullnetare, është shumë i rëndësishëm përdorimi i mekanizmave të marketingut për nxitjen e interesit dhe rritjen e kulturës për përfitimet e skemës. Gjithsesi, vihen re se në vitet e fundit janë ofruar forma marketingu për shitje të produkteve të lidhura duke ndërthurur tregje jo të lidhura dhe duke rritur interesin e konsumatorit nëpërmjet mekanizmit të përfitimit (Spitali Amerikan/paketat Sicred; Credins invest/ Fondi i pensionit etj).

Pas vlerësimit të pjesëve të tregut (Market Share) dhe llogaritjes së indeksit të Hershman Herfindal, rezultoi se tregu i sigurimit të jetës paraqet një strukturë oligopolistike me tregues të lartë të përqendrimit të tij (HHI=4536) për shkak të numrit të kufizuar të ndërmarrjeve në treg. Në këtë treg kryejnë aktivitetet ndërmarrjet Sigal Life Uniqa Group Austria me 59.96% të tregut, Sicred me 28.35% dhe Insig Jeta me 11.69%.

Primet e Shkruara Bruto nga Shoqëritë e Sigurimit të Jetës

Shoqëria e sigurimit <i>Insurance company</i>	Vlera (në mijë lekë) <i>Value (in thous. ALL)</i>		Ndryshimi (në %) <i>Change (in %)</i>	Pjesa ndaj Totalit (në %) <i>Share in total value (in %)</i>	
	2015	2016		2015	2016
Viti / Year	2015	2016	16/ 15-1	2015	2016
Primi i Shkruar Bruto / Gross Written Premiums					
Sigal Life Uniqa Group Austria	675,482	586,355	(13.19)	65.74	59.96
Sicred	265,575	277,208	4.38	25.85	28.35
Insig	86,384	114,369	32.40	8.41	11.69
TOTAL	1,027,442	977,932	(4.82)	100.00	100.00

Siç shihet nga të dhënat zyrtare, shoqëria objekt transaksioni ka pjesën më të ulët të tregut me vetëm 11.69 % por me performancë në rritje në vitin 2016.

Sipas të dhënave të AMF, ndërmarrjet Sicred SHA dhe Insig Jete Sha janë më kapital vendas (aksionar shqiptar) dhe pjesa e tregut që zotërojnë këto ndërmarrje për vitin 2016 është rreth 40%. Blerja aksioneve të ndërmarrjes Insig Jete nga z. Mane dhe z. Kastrati ruan strukturën e tregun me kapital vendas.

Nga gjithë sa u analizua më sipër, mendojmë se blerësit do të japin mundësi të reja vizioni dhe mbështetje ekonomike ndërmarrjes Insig Jete SHA pas transaksionit në fjalë. Duke qenë pjesë e suksesshme e tregjeve të tjera, do të kenë mundësi të ofrojnë strategjitë e marketingut për nxitjen e kërkesës konsumatorë sikurse i gjejmë në dy ndërmarrjet e tjera në treg Sigal Jeta dhe Sicred.

³ Kwon & Wolfrom, OECD(2016): “Analytical tools for the insurance market and macro-prudential surveillance”

Ndryshimi i kontrollit të Insig Jetës ndodhi në muajin prill 2017 dhe për të vlerësuar ndikimin që ka patur ndryshimi i aksionareve në ndërmarrjen Insig Jetë, u realizua një analize krahasimore e treguesve të vitit 2017 me të njëjtën periudhë të vitit të kaluar.

Primet e Shkruara Bruto dhe Dëmet e Paguara nga Shoqëritë e Sigurimit të Jetës
Gross Written Premiums and Paid Claims by Life Insurance Companies

Shoqëria e sigurimit <i>Insurance company</i>	Vlera (në mijë lekë) <i>Value (in thous. ALL)</i>		Ndryshimi (në %) <i>Change (in %)</i>	Pjesa ndaj Totalit (në %) <i>Share in total value (in %)</i>	
	2016	2017		2016	2017
Janar - Gusht / January - August			17/16-1		
Primi i Shkruar Bruto / Gross Written Premiums					
Sigal Life Uniqa Group Austria	406.595	510.489	25,55	68,14	67,24
Sicred	146.942	165.089	12,35	24,62	21,74
Insig	43.193	83.670	93,71	7,24	11,02
TOTAL	596.730	759.249	27,23	100,00	100,00

Treguesit e vlerës së primeve bruto të nënshkruara për periudhën janar-gusht 2017⁴ janë në rritje me rreth 94% duke e vlerësuar ndërmarrjen një konkurrense potencial të tregut.

Sipas treguesve nga AMF në lidhje me pjesëve të tregut të ndërmarrjeve të sigurimit të Jetës për periudhën janar-gusht 2017 dhe krahasimit me të njëjtën periudhë të vitit 2016, vihet re qartë se pjesa e tregut të Insig Jete në vitin 2017 është rritur duke arritur nivelin 11.2% nga 7.24% të tregut për të njëjtën periudhë 2016. Ky fakt tregon se ndërmarrja ka tregues në rritje dhe mendohet se do të jetë një konkurrent i fuqishëm në treg duke rritur konkurrencën mes ndërmarrjeve në treg.

Në tregje me numër të kufizuar të konkurrentëve, (në të cilin gjatë viteve të fundit janë kryer vetëm ndryshime kontrolli dhe nuk ka hyrës të rinj), me produkte homogjene dhe transparencë informacioni, çdo transaksion përqendrimi brenda tregut do të ndikojë drejtpërdrejtë të dy produktet, sigurimin e jetës dhe jo jetës dhe do të këtë pasoja në konkurrencën në treg. E rëndësishme për të drejtën e konkurrencës është rritja e efikasitetit të tregut dhe e përfitimeve të konsumatorit⁵.

6. Konkluzione

Transaksioni i njoftuar përbën një përfitim të drejtpërdrejtë kontrolli të 90% të kuotave të shoqërisë Insig Jeta SHA nga persona fizik z. S. Mane dhe z. Sh. Kastrati me nga 45% secili.

Tregu i sigurimeve në Shqipëri mbetet i orientuar tek sigurimet e Jo-Jetës, të cilat sollën 93.13% të vëllimit të përgjithshëm të primeve. Tregu i sigurimeve të Jetës zë vetëm 6.33% dhe tregu i ri sigurimit me 0.54%.

Pjesët e tregut pas transaksionit nuk pritet të kenë ndryshime në strukturën e tregut të sigurimeve të jetës ku ushtron veprimtarinë shoqëria Insig Jeta SHA, pasi ky transaksion nuk do të shkaktojë mbivendosje horizontale të veprimtarive të palëve si dhe tregjeve të prekura.

Gjithsesi si para dhe pas transaksionit asnjëra nga ndërmarrjet objekt i përqendrimit të analizuar, nuk zotëron pozitë dominuese në tregun përkatës të sigurimeve të jetës.

⁴<http://www.amf.gov.al/statistika.asp?id=1&s=1#>

⁵Neni 13/2 Ligji 9121/2003.

Nga analiza e treguesve të performancës së tregut të sigurimit të jetës rezulton së tregu performon dobët por me tregues në rritje gjate vitin 2016 dhe 8 mujori 2017 dhe transaksioni i njoftuar mendojmë se do të sjellë përfitime për tregun dhe konkurrencën në të.

Nga administrimi i dokumentacionit financiar të paraqitur nga personat fizik Z. Mane nëpërmjet Shoqërisë Balfin SHPK dhe z. Kastrati nëpërmjet shoqërisë Kastrati Group dhe AlbSiguracion SHA, vlerësojmë dy personat fizik kanë garanci financiare për të siguruar performancë më të mire të shoqërisë Insig Jete.

Për sa më sipër, Komisioni i Konkurrencës konstaton se ky përqendrim nuk shfaq shenja të kufizimit të konkurrencës në treg, ose në një pjesë të tij në veçanti, si rezultat i krijimit, ose forcimit të pozitës dominuese.

PËR KËTO ARSYE

Në bazë të nenit 24, shkronja d, dhe nenit 56 pika 1, të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, (i ndryshuar), Komisioni i Konkurrencës:

VENDOSI:

1. Të autorizojë përqendrimin e realizuar nëpërmjet përftimit të kontrollit mbi shitjen dhe transferimin e kuotës prej 90% të ndërmarrjes Insig Jete SHA, nga Eurosig SHA tek z. Shefqet Kastrati dhe z. Samir Mane.
2. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin e palëve dhe dërgimin e vendimit pasi të bëhen pagesat që parashikon rregullorja “Për caktimin e shpenzimeve për ndjekjen e procedurave pranë Autoritetit të Konkurrencës”.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS